

УЖГОРОД

«Українські лікарі, які рятують сотні життів, більше не будуть відзначати професійний день із тими, хто щодня вбиває мирне населення. Вони не будуть об'єднані цією датою із російськими вбивцями, які за час повномасштабної війни забрали життя майже 40 медиків просто на робочому місці.

27 липня – це новий день, коли українці віддаватимуть шану героїчним медикам, хоробрим і незламним, які щодня вони під сиреною та вибухами рятують і виліковують. Цілодобово вони лікують тих, хто цього потребує, вихоплюють із лап смерті поранених, приймають у цей світ нових українців», – кажуть у Міністерстві охорони здоров'я.

Із професійним святом медичних працівників комунальних медзакладів Ужгорода вітали міський голова Богдан Андрій, заступник міського голови Іван Завидняк, начальник управління охорони здоров'я та цивільного захисту населення міськради Ярослав Глагола.

Слова безмежної вдячності у професійне свято й повсякчас передали від громади Ужгорода – за невтомну працю, безсонні ночі, жертвність і мужність, за те, що бережуть і рятують життя та здоров'я людей – цивільних і військових. Із нагоди свята вручили також грамоти Ужгородської міської ради кращим медпрацівникам.

ШАНОВНІ МЕДИЧНІ ПРАЦІВНИКИ!

Дякую за нелегку працю, за те, що завжди турбуєтесь про ужгородців, а зараз також допомагаєте й тим українцям, котрі вимушено переїхали до нашого міста, пораним військовим.

Дякую, що стійко витримуєте всі зміни, які відбуваються в медичній сфері, й самі готові змінюватися, ставати кращими.

Особлива подяка – тим медпрацівникам, які зараз на передовій, поруч із нашими воїнами, ризикуючи власним життям, рятують наших захисників.

З Днем медичного працівника – з вашим Днем!

Міський голова Богдан Андрій

НАШІ МЕДИКИ – ПРИКЛАД МУЖНОСТІ, ВИТРИВАЛОСТІ ТА МИЛОСЕРДЯ

27 липня в Україні відзначають День медичного працівника

Продовження теми читайте на стор. 5.

Позапланове засідання комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій днями відбулося в Ужгородській міській раді під головуванням міського голови Богдана Андрія.

На порядку денному – питання ліквідації наслідків негоди у місті 19 липня, а також ситуація на полігоні, а також побутових відходів у Барвінку та кладовищі.

На засіданні наголосили: роботи з ліквідації наслідків сильної зливи, шквального вітру та граду тривають, задіяні всі служби. Після завершення всіх робіт визначатимуть заповідну підприємства та мешканцям шкоду, а також потребу в матеріальних ресурсах, які необхідні для аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, повного відновлення пошкоджених об'єктів. Для цього створять спеціальну комісію.

Термінового вирішення для недопущення надзвичайної ситуації потребує проблема зі сміттєзвалищем в Барвінку, яке переповнене. У зв'язку з критичною ситуацією члени комісії ТЕБ

та НС вирішили, зокрема, звернутися до Закарпатської ОВА, Ужгородської РВА з проханням терміново провести зустріч із головами сусідніх ТГ і розглянути питання щодо виділення земельної ділянки, щоб облаштувати новий полігон ТПВ для обслуговування Ужгорода та Ужгородського району.

Не менш критична ситуація і з кладовищем «Барвінок», адже станом на березень 2023 року воно вичерпало свій ресурс. За інформацією департаменту міської інфраструктури, зараз ділянку, яка у власності Ужгородської міської ради, не можна використовувати, оскільки не проведена процедура зміни її цільового призначення. За інформацією управління містобудування та архітектури, пакет документів передали до Баранинської громади.

Враховуючи це, департамент міської інфраструктури та відділ землекористування мають терміново подати пакет документів на розгляд сесії міської ради про питання надання дозволу на підготовку робочого проєкту землеустрою щодо зняття і перенесення родючого шару ґрунту на цій земельній ділянці.

Також вирішили проінформувати

ПРОБЛЕМА ЗІ СМІТТЄЗВАЛИЩЕМ В БАРВІНКУ, ЯКЕ ПЕРЕПОВНЕНЕ, ПОТРЕБУЄ НЕГАЙНОГО ВИРІШЕННЯ ДЛЯ НЕДОПУЩЕННЯ НАДЗВИЧАЙНОЇ СИТУАЦІЇ

Ужгородську РВА й Закарпатську ОВА про критичну ситуацію через відсутність вільних територій для поховання. Звернуться і до Держгеокадастру про

надання згоди на розробку проєкту зняття родючого шару з земельної ділянки, що придбана для потреб Ужгородської міської територіальної громади.

КОРОТКО

Ужгородський міський голова Богдан Андріїв узяв участь у засіданні Правління Асоціації міст України, яке відбулося цього тижня у Києві під головуванням Віталія Кличка.

Розглядали низку питань, зокрема щодо підтримки органами місцевого самоврядування Збройних Сил України, підготовки до опалювального сезону 2023-2024 року, проблеми бюджетного забезпечення територіальних громад через зміни до податкового законодавства.

На засіданні Правління АМУ виступив і голова Національного агентства з питань запобігання корупції Олександр Новіков, який розповів про важливість реалізації Антикорупційної стратегії та Програми з її виконання, а також про роботу НАЗК для цього. Підкреслив, що в Агентстві вже створено спеціальний відділ, який сприяє формуванню політики доброчесності на місцевому рівні.

Наголосили: Асоціація міст України та Національне агентство з питань запобігання корупції будуватимуть доброчесне суспільство разом.

ФОТОФАКТ

У Центрі гуманітарної допомоги "Совине гніздо" минулого тижня волонтери видали переселенцям, які зареєстровані в Ужгороді:

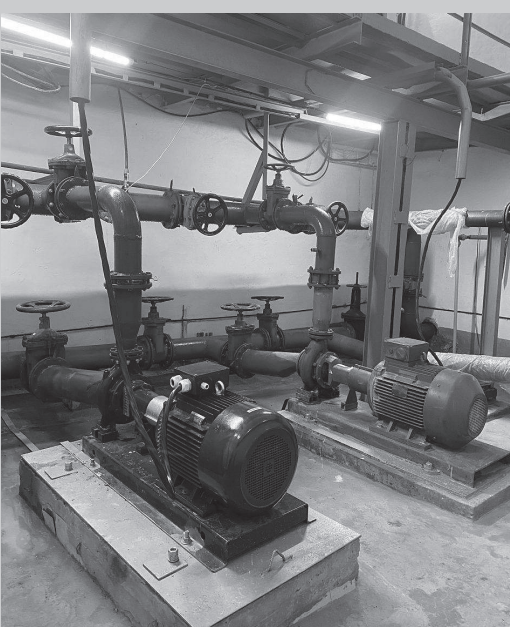
- 70 пакетів із необхідними речами для дітей до 2 років;
- 100 продуктових наборів;
- 187 гігієнічних наборів.

Також протягом тижня ВПО могли отримати одяг, постільну білизну та посуд (загалом видали 2200 одиниць).

Видачу гуманітарної допомоги здійснювали у партнерстві з PDUM Partnerschaft Deutschland-Ukraine/Moldova e. V., Luftfahrt ohne Grenzen / Wings of Help e.V. та IOM Ukraine.

Зареєструватися на допомогу можна на сторінках центру «Совине гніздо» в телеграмі або фейсбуку. Більше: <https://sovynpe.com.ua/>

НА ПІДВИЩУВАЛЬНІЙ НАСОСНІЙ СТАНЦІЇ «ЮНІСТЬ» ЗАМІНИЛИ НАСОСНЕ ОБЛАДНАННЯ

Як інформує КП "Водоканал м.Ужгород", вдалося це зробити завдяки допомозі Міжнародної Організації з Міграції, яка передала 4 насоси Hydro-Vacuum S. A.

Один із насосів потужністю 45 кВт встановили на ПНС «Юність». Це дозволить стабілізувати тиск води у житлових будинках, які обслуговує

станція, а також сприятиме підвищенню надійності й ефективності її, збільшенню терміну придатності обладнання, запобіганню аварійності мереж внаслідок гідравлічних ударів.

Підприємство вже виконало комплекс ремонтно-монтажних робіт, насос працює на всю потужність. Також на цій станції завершуються роботи фасадних та внутрішніх робіт.

КП «Водоканал м. Ужгород» намагається робити все можливе для підтримання станцій у належному стані і за можливості проводить ремонтні роботи для забезпечення безаварійної роботи системи водопостачання, інформує адміністрація підприємства.

НА БЛАГОДІЙНОМУ КОНЦЕРТІ В ОБЛАСНОМУ ЦЕНТРІ

У межах проекту «Мелодії над Ужем» минулої неділі на набережній Незалежності лунала фортепіанна музика – для містян і гостей Ужгорода зіграли двоє молодих музикантів.

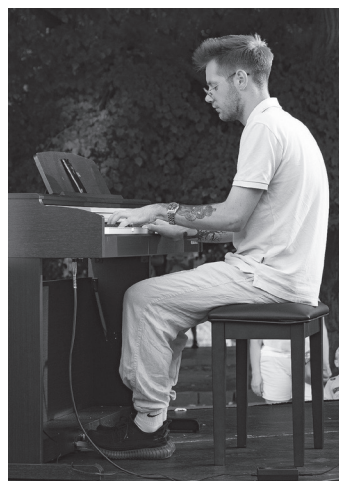
зібрали 9280 гривень для наших захисників

Розпочав вечір Олександр Пореда – надзвичайно талановитий виконавець, власник музичної студії звукозапису, неодноразовий лауреат різноманітних конкурсів та гран-прі. Олександр закінчив Ужгородський музичний фаховий коледж імені Дезидерія Задора, зараз навчається в Академії культури і мистецтв. Його викладачка – заслужена працівниця культури України Олеся Глуханіч також була присутня на концерті.

Музикант дуже чуттєво зіграв власні кавери на українські пісні, виконав багато хітів у власній обробці. Присутні мали можливість насолодитися віртуозною грою музиканта, неперевершеною гармонією звуків, яка наповнила серця радістю та спокоєм.

Другий учасник благодійного концерту – 16-річний Костянтин Варга. Костянтин розпочав свій шлях гри на фортепіано, займаючись самостійно, і менш ніж за

три роки зумів досягнути хороших результатів. Минулого року вирішив вступити до Ужгородського музичного фахового коледжу імені Дезидерія Задора, зараз – студент 2-го курсу фортепіанного відділу. Його

викладачка – заслужена працівниця культури України, викладач-методист Маріанна Сокач. Юний піаніст виконав на улюбленому інструменті твори класичної музики.

Начальниця управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міськради Алла Чернюк подякувала музикантам за чудовий вечір, всім, хто допоміг реалізувати це свято фортепіанної музики, зокрема міському центру дозвілля-будинку культури, який надав інструмент, а також усім, хто кидав у скриньку кошти на благодійну мету.

Як і в попередні рази, усі зібрані кошти передадуть «Руху підтримки закарпатських військових» для наших захисників.

Заступниця директора департаменту забезпечення надання адміністративних послуг Ужгородської міської ради, начальниця ЦНАПу Жанна Павлув взяла участь у регіональному семінарі-тренінгу «Надання якісних адміністративних послуг в умовах кризового реагування та відновлення», що відбувся днями на Міжгірщині. Захід організований Програмою розвитку ООН (ПРООН) в Україні за підтримки уряду Великої Британії у співпраці із Закарпатською ОВА.

ЗМІЦНЕННЯ ПОТЕНЦІАЛУ ЦНАПів В УМОВАХ КРИЗИ

На семінарі вивчали цифровізацію соціальних та адміністративних послуг

Організатори об'єднали понад 70 учасників, серед яких представники національної, регіональної та місцевої влади, представники Програми розвитку ООН в Україні, національні, регіональні та місцеві експерти з надання адміністративних послуг, керівники центрів надання адміністративних послуг Закарпаття. Із вітальним словом на від-

критті семінару звернулася заступниця керівника Закарпатської обласної військової адміністрації з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації (CDTO/) Олександр Пацкан, керівник Програми ПРООН з розвитку регіонів (online) Мустафа Саїт-Аметов, начальниця управління системного розвитку надання адміністративних послуг Міністерства цифрової трансформації України Марина Бобраніцька, регіональна координаторка ПРООН у Закарпатській області Есма Умерова.

На семінарі-тренінгу, який відбувся у змішаному форматі, розглядали актуальні питання для зміцнення потенціалу ЦНАПів в умовах кризи та успішні практики лідерів України в областях, цифровізацію соціальних та адміністративних послуг. Завдяки цьому працівники ЦНАП зможуть забезпечити в своїй роботі покращення якості послуг та впровадити нові послуги.

Завершили триденний семінар темою цифровізації адміністративних послуг.

ВСТАНОВЛЕННЯ МЕМОРІАЛЬНИХ ДОЩОК ВИДАТНИМ ПОСТАТЯМ

розглянули на засіданні науково-художньої ради в Ужгородській міськраді

Найперше розглянули звернення Заслуженого академічного Закарпатського народного хору про встановлення меморіальної дошки почесній громадянці Ужгорода, народній артистці України Кларі Балог на фасаді адмінбудівлі обласної філармонії. Начальниця управління у справах культури, молоді та спорту Алла Чернобук передала членам ради для ознайомлення ескізи матеріали скульптора Івана Цубини й всі попередньо погоджені документи. Скульптор детально розповів про характеристики та концепцію дошки.

Після обговорення присутні вирішили відправити ескіз на доопрацювання, адже, зазначали, меморіальна дошка повинна передавати експресію, харизму та артистичний характер Кларі Федорівни.

альних дощок Олександр Духнович, Олександр Фединцю та Івану Шутеву.

Як зазначалося, меморіальну дошку закарпатському будителю, священнику, письменнику, педагогу, поету Олек-

культурному діячу, однак, на жаль, її вкрали. Тому виникла ідея створити копію до 220-ї річниці з дня народження Олександра Духновича, використовуючи архівні матеріали.

Щодо меморіальної дошки видатному хірургу Олександр Фединцю – вона запланована на фасаді будинку, у якому він жив – на вул. Олександра Фединця, 9. Ескізний проєкт погодили з зауваженнями – дошку мають зробити у двох площинах, а не у трьох, як автор бачив спочатку, також відкоригують її розміри.

Також скульптору Михайлу Беленю рекомендували доопрацювати і проєкт меморіальної дошки народному художнику України Івану Шутеву на фасаді приватного будинку, в якому він жив, на вул. Цегольнянській, 11.

Також розглянули звернення Голови Закарпатського осередку Львівського регіонального відділення Спілки дизайнерів України, академіка, скульптора Михайла Беленя щодо встановлення меморі-

сандру Духновичу планують встановити на задньому фасаді Ужгородського музичного фахового коледжу ім. Д.Є. Задора на вул. Олександра Духновича, 8. Там була розміщена бронзова меморіальна дошка цьому

ПОРЯДОК ВСТАНОВЛЕННЯ ВИВІСОК В УЖГОРОДІ АКТУАЛІЗУЮТЬ

Робочу нараду щодо правильності оформлення технічних паспортів та вивісок в історичній частині Ужгорода провели у міській раді з представниками рекламних агенцій міста.

З ініціувало зустріч управління муніципальної варти, працівники якого перевіряють законність встановлених у центрі міста вивісок та їх відповідність Порядку встановлення вивісок в Ужгороді.

Узяли участь у зустрічі й працівники управління містобудування та архітектури – цей підрозділ погоджує технічні паспорти вивісок, після чого документ ще розглядають на засіданні Органу із питань охорони культурної спадщини.

Саме погоджений у встановленому порядку паспорт є підставою для виготовлення та розміщення вивіски. Ця послуга адміністративна, її можна отримати через ЦНАП міської ради безкоштовно.

Начальник Управління муніципальної варти Ужгородської міської ради Мілан Туріс запропонував актуалізувати Порядок встановлення вивісок в Ужгороді і щоб до цього процесу долучилися зі своїми пропозиціями представники рекламних агенцій, адже вони розробляють техпаспорти вивісок. Це потрібно, аби уникнути випадків, коли агенції спочатку зроблять неправильну вивіску, а далі, як підприємець починає її погоджувати, виявляється, що вивіска не відповідає вимогам.

ФОТОФАКТ

22 протоколи за порушення Правил благоустрою в Ужгороді склали за минулий тиждень, 17-21 липня, працівники відділу контролю за благоустроєм Управління муніципальної варти Ужгородської міської ради.

Зокрема, 12 – за несанкціоновану торгівлю, 5 – за відсутність технічного паспорта вивіски, 2 протоколи склали за відкриті літні майданчики без дозвільних документів, по одному – за розклеювання оголошень, проведення земляних робіт без дозвільних документів та виніс ґрунту на дорожнє покриття.

Також склали 13 приписів, із них один за нескошену траву на прилеглій території, всі інші – щодо виготовлення відповідних документів на відкриті літні майданчики та вивіски.

УЖГОРОД У СКОРБОТІ...

20 липня Ужгород попрощався зі ще одним героєм – старшим сержантом Олександром Дюриком.

Олександр Михайлович Дюрик народився 3 грудня 1976 року в Ужгороді. Навчався в Горнянській школі №18.

У 1994 році його призвали на строкову військову службу. Після закінчення служби він вступив у Свалявський технікум, який успішно закінчив.

Олександр обожнював природу, пропрацював ландшафтним дизайнером майже всі роки дорослого життя.

4 липня 2022 року пішов захищати нашу країну від російських загарбників. Олександр Дюрик служив командиром 2-го штурмового відділення 2-ї штурмової роти військової частини А4640. 4 липня 2023-го отримав поранення – переніс дві операції, але 13 липня його життя обірвалося.

У захисника залишилися мати, брат, цивільна дружина.

Востаннє попрощатися із захисником прийшли на набережну Незалежності рідні, міський голова Богдан Андріїв, військові. Священники відслужили заупокійну літургію, після чого жалобна хода вирушила до Пагорба Слави, де Героя поховали із усіма військовими почестями.

Світла пам'ять та шана!

Повернувся на щиті... 22 липня Ужгород провів в останню земну дорогу загиблого Героя – заступника командира групи спецпризначення військової частини А 6175 Анатолія Тегзу. Він загинув у бою, залишаючись до кінця вірним військовій присязі.

Анатолій Ярославович Тегза народився 5 вересня 1982 року у селі Березово на Хустщині. У 1999 році закінчив ужгородську школу №15. Здобув дві вищі освіти за спеціальностями «Менеджмент організацій управління персоналом» та «Менеджмент зовнішньої економічної діяльності». Із 2004 по 2006 рік проходив службу у лавах Збройних Сил України.

Незважаючи на отриману у молодості серйозну травму, із початком повномасштабного вторгнення Анатолій Тегза долучився до «Карпатської Січі» та відправився на фронт. Брав участь у боях за Донбас і Херсонщину, пройшов через пекло оборонних боїв за Бахмут.

За особливі заслуги у захисті державного суверенітету, територіальної цілісності України, бездоганне виконання бойових завдань був нагороджений Золотим Хрестом Головнокомандувача Збройних Сил України. Нагороду побратими передали рідним воїна.

Значною мірою завдяки таланту та організаторським здібностям Анатолія підрозділ «Карпатська Січ» увійшов до лав Сил спеціальних операцій. Свій останній бій Анатолій прийняв 14 липня 2023 року під час штурму ворожих позицій, перед смертю врятувавши побратима та командира суміжного підрозділу.

Віддати шану захиснику на набережну Незалежності прийшло багато ужгородців, рідні та близькі воїна, побратими – командир «Карпатської Січі» Тарас Деяк та бійці підрозділу, командир роти ударних БпАК «Птахи Мадяра» 59 ОМПБр Роберт Бровді (Мадяр), керівник Закарпатської ОВА Віктор Микита, міський голова Богдан Андріїв, заступник керівника Закарпатської ОВА Ігор Шинкарюк, секретар Ужгородської міської ради Ігор Чорній, заступник міського голови Іван Завидняк, заступник керівника Ужгородської РВА Радіон Кіштулинець, священнослужитель.

Після заупокійної літургії велелюдна скорботна хода вирушила містом до Пагорба Слави – тут захисника поховали із військовими почестями.

У Героя залишилися дружина та двоє дітей, батьки, бабуся.

Вічна, світла пам'ять і слава нашому земляку, який захищав рідну Україну і кожного з нас!

Війна забрала життя ще одного захисника – у середу в Ужгороді попрощалися із 39-річним солдатом Романом Риликовим, який боронив українську землю від російських окупантів і загинув 19 липня.

Роман Іванович Риликов народився 3 жовтня 1983 року. Служив стрільцем-снайпером 3-го десантно-штурмового відділення 2-го десантно-штурмового військової частини А 0284.

На набережну Незалежності, де відбувся чин похорону, попрощатися із загиблим прийшли рідні, військовослужбовці, міський голова Богдан Андріїв, заступник начальника Ужгородської РВА Радіон Кіштулинець, духовенство та мешканці громади. Від Головнокомандувача Збройних Сил України генерала Валерія Залужного зачитали пам'ятний лист на знак глибокої вдячності за жертвне служіння у лавах ЗСУ.

Після заупокійної літургії жалобна хода пройшла до Пагорба Слави – тут захисника поховали із військовими почестями.

Вічна та світла пам'ять воїну!

ЧЕМПІОНАТ УКРАЇНИ З БОЙОВОГО МИСТЕЦТВА «КОМБАТ-САМОЗАХИСТ ІСО»

відбувся у спорткомплексі «Юність»

У дводенних змаганнях в Ужгороді взяли участь понад 200 спортсменів від 6 до 36 років – збірні команди Києва, а також Київської, Закарпатської, Вінницької, Львівської, Дніпропетровської областей.

Мета змагань – відбір сильніших спортсменів до складу національної збірної команди України для участі в міжнародних змаганнях й підбиття підсумків роботи в спортивних організаціях.

Міський голова Богдан Андрійович привітав учасників чемпіонату, подякував організаторам, спортсменам за видовищні поєдинки високого рівня, а Збройним Силам України за можливість проводити такі змагання, побажав усім перемоги і миру.

В офіційному відкритті взяли участь і президент Федерації Комбат самозахист ІСО України Олександр Сліпченко, депутат Ужгородської міськради, голова Асоціації футболу Ужгорода Василь Гомонай, керівник управління молоді та спорту Закарпатської ОДА Олег Муртазін, інші поважні гості.

Після урочистостей продовжили поєдинки. Спортсмени змагаються в категоріях: «посилений контакт»; «дорослі»; «юніори»; «юнаки».

Організатори турніру – Міністерство молоді та спорту України, Всеукраїнська асоціація бойових мистецтв Комбат самозахист ІСО, організація «Молодий патріот» (Academy of Sport Education), за підтримки управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міської ради.

ДОПОМОГТИ З ФІНАНСУВАННЯМ ПРОЄКТУ «РОДИННИЙ ЗАТИШОК»

висловила намір міжнародна організація УВКБ ООН

Це повідомила радниця з питань захисту УВКБ ООН в Україні Томоко Ішіхара на зустрічі у міській раді із заступником міського голови Вадимом Борцем, начальницею служби у справах дітей Мариною Арокаті, директором Ужгородського міського центру соціальних служб департаменту соцзахисту Іваном Фленьком, а також виконавчою директоркою NGO Nehemiah Ukraine Тетяною Мачабелі. За словами Томоко Ішіхари, кошти хочуть виділити на придбання приміщення – соціального будинку для матері та дитини або ж дитини на період кризової ситуації. Підтримку у реалізації проєкту готова надати і громадська організація «Неємія».

Цей проєкт передбачає покращення соціального становища внутрішньо переміщених людей та місцевих жителів, захисту прав дітей й підтримки сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах. А саме:

- дітей ВПО, які приїхали без батьків;
- запобігання відмови від дітей шляхом допомоги матерям ВПО, які чекають на народження дитини, виховують їх самостійно або потребують сторонньої підтримки;
- запобігання потраплянню дітей, котрі залишились без батьківського догляду, в інтернатні заклади завдяки тимчасовому влаштуванню;
- короткострокова соціальна підтримка матерів, які перебувають у складних життєвих обставинах або в яких є ризик вилучення дітей;

– підтримка дітей та матерів із дітьми, котрі мають статус біженця.

Начальниця служби у справах дітей міської ради Марина Арокаті зазначила: у планах – створення будинку з декількома відділеннями, зокрема, для підтримки дитини, мами і дитини, у випадку, коли їх сім'я перебуває у кризі, щоб не доводилося дитину вилучати з родини й надати матері соціальний супровід,

після чого вона змогла би самостійно реалізовуватися, а також відділення термінового влаштування дітей. Тобто це має бути заклад соціального спрямування для підтримки вразливої категорії.

Заступник міського голови Вадим Борець подякував Томоко Ішіхари за те, що організація виявила бажання підтримати соціальну ініціативу в Ужгороді й додав, що міськрада готова зробити все в межах своїх можливостей, щоб такий проєкт запрацював у громаді.

ВІЛЬНА, ОКРИЛЕНА, НЕЗАЛЕЖНА, АМБІТНА

Першу річницю роботи кар'єрного хабу "ВОНА" відзначили в Ужгороді

звернулися близько тисячі жінок. Із них 120 пройшли різноманітні безкоштовні навчання з перекваліфікації, професійні курси, зокрема візажу, масажу, перукарської справи, курси бухгалтерів, маркетингу та SMM, англійської мови, IT, освоїли основи започаткування власного бізнесу, навчилися хендмейду. Завдяки залученню грантових коштів трьом жінкам допомогли відкрити власний бізнес. Серед них – переселенка з

Бердянська, у якої було власне ательє, але через війну їй довелося починати все із початку.

У зустрічі з нагоди першої річниці взяли участь, привітали керівниць та представниць ВОНА хаб. Ужгород, подякували за роботу в.о. начальника управління економічного розвитку міста Василь Цап, начальниця відділу релокації бізнесу та взаємодії з благодійними та гуманітарними організаціями цього

управління Юліана Бокоч, директор Ужгородського міського центру соціальних служб департаменту соцзахисту Іван Фленько, виконавча директорка NGO Nehemiah Ukraine Тетяна Мачабелі, заступниця директора департаменту соціального захисту населення Закарпатської ОВА Наталія Омелянюк, представники центру зайнятості, бізнес-структур, де працевлаштували учасниць хабу, поліції, волонтерського руху тощо.

Поділилися під час зустрічі й історіями успіху – жінки розповідали, як саме їм допомогли фахівці простору, як навчались і розпочали власну справу.

Також представили вироби, які власноруч змайстрували учасниці хабу після завершення курсів із хендмейду, зокрема миловаріння, шиття, виготовлення дизайнерських корсетів тощо.

Нагадаємо, проєкт реалізується Фондом ООН у галузі народонаселення в Україні (UNFPA) спільно з ГО «Неємія» та за підтримки USAID і має на меті розвиток професійного потенціалу та фінансової спроможності жінок, котрі постраждали від домашнього чи гендерно зумовленого насильства або знаходяться в групі ризику. Особливу увагу у роботі приділяють внутрішньо переміщеним жінкам, аби полегшити їхню інтеграцію в нову громаду, допомогти пере-кваліфікуватися та стати економічно самостійними.

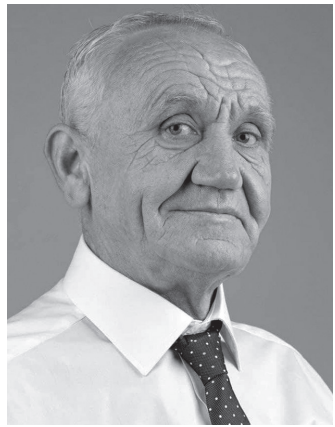
Назва хабу символічна: «ВОНА» – вільна, окрилена, незалежна, амбітна. За словами фахівчині із зв'язків з громадськістю, комунікаційної менеджерки «ВОНА хаб» Лесі Бондаренко, за рік у простір за психологічною допомогою та консультаціями кар'єрних радників

6 комунальних медзакладів функціонують зараз в Ужгороді. У кожного з них – своя історія становлення та розвитку.

Але творять її безпосередньо медики, які незважаючи на час доби, погоду за вікном чи особистий стан здоров'я завжди прийдуть на поміч своєму пацієнту. Ми можемо ще довго описувати наших медпрацівників, але краще хай у своє професійне свято скажуть вони.

НАШІ МЕДИКИ – ПРИКЛАД МУЖНОСТІ, ВИТРИВАЛОСТІ ТА МИЛОСЕРДЯ

Ярослав ГЛАГОЛА, начальник управління охорони здоров'я та цивільного захисту населення Ужгородської міської ради:

– Цьогоріч День медичного працівника не святкуємо, а відзначаємо, святкувати будемо після Перемоги. З іншого боку, цей день – ще одне нагадування про ту відповідальність, яка покладена на управління і яку кожен із працівників несе за всі 6 медзакладів, що у нашому підпорядкуванні. За кожного медпрацівника та пацієнта, котрі звертаються в ці установи.

Дякую працівникам управління за роботу, дякую кожному медику за щоденну титанічну працю, за турботу про здоров'я пацієнтів.

Тетяна КОЗАК, керівниця Ужгородського міського центру первинної медико-санітарної допомоги:

– День медичного працівника – наше професійне свято. Цьогоріч ми вперше святкуємо його 27 липня. Ми залишаємо позаду радянське і творимо свої українські свята! Зараз ми працюємо на Перемогу! І по-справжньому святкуватимемо вже після Перемоги. Дякую своїм лікарям, які самовіддано працюють і наближають мир!

Мирослава БРЕЦКО, керівниця Ужгородської міської поліклініки:

– День медичного працівника має особливе значення. Це не просто про відзначення медиків, а про підтримку і вдячність тим, хто зараз разом із захисниками на передовій ризикує власним життям, щоб допомогти пораненим і врятувати якнайбільше наших людей. Разом із тим, це і щоденна робота тут, турбота про пацієнтів, надання їм якісних послуг. Я бажаю всім колегам міцного здоров'я, витримки та оптимізму.

Ігор РОШКО, керівник Ужгородської міської дитячої клінічної лікарні:

– День медичного працівника для колективу міської дитячої лікарні лише підтверджує правильний вибір професії, бажання служити людям – насамперед діткам. Зараз, коли у країні повномасштабна війна, наш заклад має додаткові обов'язки і в лікуванні внутрішньо переміщених осіб, які внаслідок переселення мають стреси, психологічні проблеми.

Враховуючи ці фактори, ми з ще більшою відповідальністю ставимося до цієї групи пацієнтів і, окрім медичної, надаємо діткам ще й психологічну допомогу. Наприклад, у лікарні щодня професійні дитячі психологи стають аніматорами й працюють із маленькими пацієнтами, щоб підняти їм настрій і таким чином в ігровій формі навчити спільно з батьками сприймати свою хворобу.

Павло ЛУКАЧ, керівник Ужгородської центральної міської клінічної лікарні:

– Повномасштабне вторгнення змінило сприйняття багатьох речей, зокрема й професії медика. А вже тепер перша асоціація – це невтомна та важка робота лікаря для збереження життя наших воїнів та цивільних, які щодня страждають від воєнних злочинів російських окупантів. Ми прикладаємо максимум зусиль, щоб надати допомогу, забезпечити лікування та крок за кроком супроводжувати пацієнтів до одужання.

Наші медики – приклад мужності, витривалості та милосердя. Приклад відданості своїй справі та країні. Щиро дякую кожному за невтомну працю, відновлене здоров'я і врятоване життя. За зусилля, які ви докладаєте, щоб наблизити нашу Перемогу, та наполегливість, якою надихаєте українців.

Олег ГОЛУБ, керівник Ужгородської міської багатопрофільної клінічної лікарні:

– День медичного працівника – свято, яке з 2023 року відзначаємо 27 липня і ми вдячні, бо зараз воно наше, українське. Це свято, яке дає можливість об'єднати всю медичну спільноту. Виклики останніх років тільки згуртували медичну систему, підтвердили наш професіоналізм, і всі ті якості, які характеризують справжнього медика. Це й день, коли віддаємо шану медпрацівникам, які рятують життя людей, а особливо зараз – у воєнний час. А вже в цей непростий для країни період медики відіграють надважливу роль. Вони цілодобово надають допомогу пораненим та хворим військовослужбовцям, організують їх евакуацію до медичних закладів у важких та небезпечних умовах, не втрачаючи професіоналізму і демонструючи героїчну мужність.

Наш медзаклад також бачить цю страшну повномасштабну війну щодня, коли приймає, коли лікує, коли проводить реабілітацію захисників України.

Колективи міських медзакладів висловлюють щирі співчуття родинам медичних працівників, які загинули від рук росії. Ми пам'ятаємо їхній подвиг і ніколи не забудемо їхню жертвність.

Олег ОНОПКО, керівник Ужгородського міського пологового будинку:

– Колектив Ужгородського міського пологового будинку вітає всіх колег із Днем медичного працівника – тих, які захищають Батьківщину на передовій, і тих, хто щоденно виконує професійний обов'язок у тилу.

Міський пологовий будинок через відсутність на Закарпатті регіонального перинатального центру виконує функції високоспеціалізованого закладу та надає акушерсько-гінекологічну допомогу жінкам високого та вкрай високого перинатального і материнського ризику, а також неонатологічну допомогу. Із початку повномасштабного вторгнення росії в Україну пацієнтками закладу є і жінки-переселенки – ми надали медичну допомогу понад 3000 жінкам-ВПО, а понад пів тисячі з них народили тут.

Крім своїх звичних функцій, цьогоріч спеціалісти КНП «Ужгородський міський пологовий будинок» залучені до роботи у проєкті «Мобільні бригади СРЗ», який реалізується за сприяння Фонду народонаселення ООН, БФ «Інститут розвитку сім'ї та дитини». Бригада у складі співробітників закладу виїжджає у віддалені куточки області, сільські населені пункти, де обмежений доступ до гінекологічних послуг, у місця компактного проживання нацменшин.

ВИКОНКОМ. КОРОТКО

Програму розвитку та покращення якості послуг, які надаються територіальним сервісним центром МВС в Закарпатській області на території Ужгорода на 2023 рік підтримали цієї середі на черговому засіданні виконкому міської ради. Документ у подальшому внесуть на розгляд сесії міської ради.

Програма спрямована на:
 – створення єдиної системи надання послуг та її розвиток;
 – забезпечення належного обслуговування підприємств,

установ, організацій та мешканців Ужгорода у сфері надання послуг з реєстрації/перереєстрації, контролю за експлуатацією, обліком транспортних засобів, видачі номерних знаків, видачі та обміну посвідчень водія, тощо;
 – удосконалення та підвищення ефективності роботи, пов'язаної з наданням послуг на території громади;
 – збільшення надходжень до бюджету Ужгородської міської територіальної громади, плати за надання адміністративних послуг фізичним та юридичним особам;
 – інформаційне забезпечення місцевих органів виконавчої влади підприємств, установ, організацій та населення з питань обліку транспортних засобів.

Також члени виконкому підтримали зміни до Порядку здійснення координації та контролю за діяльністю громадських формувань з охорони громадського порядку і державного кордону, проголосували і проєкт рішення про склад комісій, рад, комітетів виконкому міської ради та положень до них.

Підтримали надання дозволів на порушення цілісності об'єктів благоустрою, в одному зверненні відмовили, погодили видачу дублікатів свідоцтв на право власності на нерухоме майно. У закритому режимі розглянули питання, які стосуються дітей: встановлення опіки та призначення опікуна над майном дитини, погодження виїзду дитини за кордон, встановлення опіки, піклування та призначення опікуна/піклувальника над дітьми тощо.

АДМІНІСТРАТОРИ УЖГОРОДСЬКОГО ЦНАПУ ЗАРАЗ НАДАЮТЬ 268 АДМІНПОСЛУГ

Про роботу Центру надання адміністративних послуг Ужгородської міської ради на брифінгу щодо розвитку мережі ЦНАПів у Закарпатській області розповіла заступниця директора департаменту забезпечення надання адміністративних послуг міськради, начальниця ЦНАПу Жанна Павлув.

Із журналістами спілкувався заступник голови Закарпатської ОВА з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації (CDTO/) Олександр Пацкан, своїм досвідом роботи поділилася і керівниця ЦНАПу Солотвинської селищної ради Дарина Варга.

Щодо ужгородського ЦНАПу, то, за словами Жанни Павлув, адміністратори зараз надають 268 адмінпослуг як жителям Ужгорода, так і Закарпатської області. Від початку року таких послуг надали 10 842, у середньому за місяць адміністратори надають 1 800 адмінпослуг. У ЦНАПі працює інформаційний термінал, СМС-інформування заявників щодо результатів розгляду поданих ними справ та касове обслуговування через POS-термінали. Ведеться електронний архів справ. Цьогоріч збільшили до 47 кількість онлайн-послуг, запроваджено шеринг документів шляхом інтеграції системи «Універсам послуг м. Ужгород» до застосунку Дія.

Від квітня 2022 року адміністратори ужгородського ЦНАПу отримали доступ та працювали у програмному комплексі «Інтегрована інформаційна система «Соціальна громада», що дозволило якісно та ефективно здійснювати реєстрацію внутрішньо переміщених осіб в Ужгороді.

Також торік отримали доступ до Єдиного державного демографічного реєстру, що дало додаткову можливість жителям міста отримувати у ЦНАПі паспорти громадянина України у формі ID-картки та паспорти для виїзду за кордон. Жанна Вікторівна додала, що у ЦНАПі Ужгородської міської ради працюють над запровадженням комплексної послуги «Я – ветеран».

Дарина Варга розповіла про досвід роботи ЦНАПу Солотвинської селищної ради, де, як зазначила, на сьогодні надано 5 600 адмінпослуг, також поділилася планами на вдосконалення сервісу центру.

Олександр Пацкан наголосив, що обласна влада активно працює над розвитком мережі ЦНАПів, на Єдиному державному порталі адміністративних послуг зібрана вся інформація про такі центри. Загалом, додав, у планах відкриття ще вісьмох ЦНАПів у Закарпатській області, тож до кінця року, планується, на Закарпатті діятимуть 64 ЦНАПІ.

ОСОБЛИВОСТІ РЕЄСТРАЦІЇ НЕРУХОМОСТІ ТА БІЗНЕСУ У ВОЄННИЙ ПЕРІОД

На форумі понад 130 державних реєстраторів обмінювалися досвідом та підвищували професійні навички

Представниці Ужгородської міської ради – начальниця відділу державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень Тетяна Мага і начальниця відділу державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців Олена Горохова – взяли участь у семінарі державних реєстраторів, який відбувся у Вінниці днями. Олена Горохова була одним із спікерів семінару, активно долучилася до обговорення проблемних питань з державної реєстрації речових прав на нерухоме майно Тетяна Мага.

На дводенний форум з'їхалися понад 130 державних реєстраторів із різних куточків України для обміну досвідом та підвищення своїх професійних навичок. Під час семінару, який організувала ГО «Спільнота реєстраторів», обговорювали особливості реєстрації нерухомості та бізнесу у воєнний період. Спілкувалися насамперед щодо новел державної реєстрації, релокації підприємств, земельних правовідносин у сфері державної реєстрації, про продаж та поділ земельних ділянок, реєстрацію житла, яке знаходиться на тимчасово окупованих територіях, правозахисні механізми, проблемні питання у сфері державної реєстрації майнових питань та бізнесу тощо.

ГОЛОШЕННЯ

• **ВВАЖАТИ НЕДІЙСИМ** втрачене Свідоцтво про базову загальну середню освіту серії АК № 15249011, видане 16.06.2001 р. Чопською ЗОШ № 1 I-III ступенів на ім'я Бугір Мирослав Миронович (дата народження 24.02.1986 р.).

• **ВВАЖАТИ НЕДІЙСИМ** втрачений Додаток до свідоцтва серії АМ № 483082, виданий 16.06.2001 р. Чопською ЗОШ № 1 I – III ступенів на ім'я Бугір Мирослав Миронович (дата народження 24.02.1986 р.).

• **ВВАЖАТИ НЕДІЙСИМ** втрачений Атестат про повну загальну середню освіту серії ЛЖ № 610174, виданий 19.06.1995 р. Чопською ЗОШ № 1 I – III ступенів на ім'я Тимша Олег Михайлович (дата народження 10.12.1977р.).

• **ВВАЖАТИ НЕДІЙСИМИ** втрачені Диплом № 44915549, серія АК, на ім'я Кузьмик Богдана Володимирівна, виданий 31 травня 2013 р. Державним вищим навчальним закладом "Ужгородський національний університет", за спеціальністю "лікувальна справа", кваліфікація "спеціаліст-лікар" та додаток до нього.

• **ВВАЖАТИ НЕДІЙСИМ** втрачений Додаток до диплому № 34651089, серія АК, на ім'я Шеремет Олена Вікторівна, виданий 18 червня 2008 р. Державним вищим навчальним закладом "Ужгородський національний університет", за спеціальністю "лікувальна справа", кваліфікація "спеціаліст-лікар".

• **ВВАЖАТИ НЕДІЙСИМ** втрачений Додаток до диплому № 39119767, серія АК, на ім'я Шеремет Олена Вікторівна, виданий 30 червня 2010 р. Державним вищим навчальним закладом "Ужгородський національний університет", за спеціальністю "лікувальна справа", кваліфікація "магістр медицини".

Ужгородська міська рада повідомляє, що Закарпатським окружним адміністративним судом відкрито провадження у справі № 260/5099/23 за позовом Керівника Ужгородської окружної прокуратури до Ужгородської міської ради про визнання протиправним та скасування рішення XXXII сесії Ужгородської міської ради VIII скликання № 1183 від 28.02.2023 року «Про затвердження детального плану території, обмеженої вулицями Закарпатською, Миколи Добролюбова, Івана Франка та Загорською». Судове засідання відбудеться 08.08.2023 року о 09.00 год. у приміщенні Закарпатського окружного адміністративного суду (м. Ужгород, вул. Загорська, 30, гол. суддя Скраль Т. В.).

Ужгородська міська рада повідомляє, що Закарпатським окружним адміністративним судом відкрито провадження у справі № 260/5497/23 за позовом Касинєць М. І. до Ужгородської міської ради, третя особа, яка не заявляє самостійних вимог на предмет спору на стороні відповідача – Бобрик В. О. про визнання протиправним та скасування рішення L сесії Ужгородської міської ради VII скликання № 2055 від 23.07.2020 року «Про затвердження детального плану території, обмеженої вулицями Олександра Капуша, Капушанською, Олександра Радищева та Слов'янською набережною». Судове засідання відбудеться 08.08.2023 року о 10.00 год. у приміщенні Закарпатського окружного адміністративного суду (м. Ужгород, пл. Б. Хмельницького, 21, гол. суддя Гаврилко С. Є.).

Колектив Інституту електронної фізики НАН України висловлює глибоке співчуття провідному науковому співробітнику, доктору хімічних наук Головою Вадиму Михайловичу у зв'язку зі смертю **матері Лариси Іванівни**.

Із сумом повідомляємо, що за даними КП Ужгородський комбінат комунальних підприємств від 19 по 25 липня ПИШЛИ ІЗ ЖИТТЯ 26 УЖГОРОДЦІВ:

- Вашко Ганна Іванівна 1951 р.н.
  - Ач Аніко Олександрівна 1955 р.н.
  - Лазорик Василь Васильович 1962 р.н.
  - Кондратьєва Марія Михайлівна 1954 р.н.
  - Балог Федір Миколайович 1950 р.н.
  - Клименко Степан Григорович 1943 р.н.
  - Свеженцева Надія Григорівна 1957 р.н.
  - Дюрник Олександр Михайлович 1976 р.н.
  - Воротинцева Ольга Костянтинівна 1960 р.н.
  - Кашка Василь Миколайович 1946 р.н.
  - Рояк Василь Степанович 1949 р.н.
  - Карпенко Владислав Миколайович 1938 р.н.
  - Кошута Іван Іванович 1960 р.н.
  - Волошин Михайло Юрійович 1951 р.н.
  - Данкулич Микола Юрійович 1951 р.н.
  - Адам Ілона Юрівна 1956 р.н.
  - Тегзе Анатолій Ярославович 1982 р.н.
  - Мельнікова Ама Станіславівна 1964 р.н.
  - Головей Лариса Іванівна 1930 р.н.
  - Фалес Сергій Андрійович 1944 р.н.
  - Дорчинець Зузанна Петрівна 1938 р.н.
  - Сливканич Михайло Михайлович 1947 р.н.
  - Палушка Єлизавета Людвиківна 1939 р.н.
  - Юровська Маргарета Імреївна 1941 р.н.
  - Барканов Сергій Володимирович 1952 р.н.
  - Левіта Маргарета Імреївна 1954 р.н.
- ХАЙ ЗЕМЛЯ ЇМ БУДЕ ПУХОМ...**

ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ ПАРКУВАННЯ, ЗУПИНКИ ТА СТОЯНКИ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ

фіксують інспектори Управління муніципальної варти 189 повідомлень за несплату послуг із користування паркувальними майданчиками в Ужгороді та 256 повідомлень за порушення правил зупинки, стоянки транспортних засобів винесли інспектори Управління муніципальної варти Ужгородської міської ради протягом 17 – 21 липня.

Звертаємо увагу автовласників, які отримали повідомлення/постанови про притягнення до адміністративної відповідальності – у полі «призначення платежу» обов'язково вкажіть серію та номер повідомлення/постанови. Крім того, детально перевіряйте правильність реквізитів при введенні (вказані на повідомленні/постанові).

У середині XIX століття в Лондоні відкрився перший публічний акваріум – і відтоді захоплення акваріумістикой почало ширитися Європою, залучаючи щороку все більшу кількість поціновувачів. В європейських країнах почали масово відкриватися Товариства акваріумістів, а особливо популярними й доступними акваріуми стали на початку XX століття, вже після Першої світової війни. В Ужгороді тоді теж було таке товариство, причому настільки активне, що зуміло відкрити публічний акваріум і тераріум. А де він знаходився і як виглядав – зараз розкажемо і покажемо.

ВТРАЧЕНИЙ УЖГОРОД: МІСЬКИЙ АКВАРІУМ

а з 1973-го й аж до своєї смерті у 1986-му (є також дані про 1988-ий рік) був професором університету Оттави.

Але давайте повернемося в історію у 1925 рік, коли молодий фахівець Вадим Владиков, котрий понад усе захоплювався гідробіологією, оселився в Ужгороді на вулиці Берчені, 68. Дуже швидко він знайшов у місті однодумців, з якими заснував Товариство акваріумістів. У статті для газети «Podkarpatské hlasy» він писав, що товариство важко починало роботу, мало великі фінансові витрати. Його учасники, як могли, залучали нових членів. Сам Владиков популяризував акваріумістику

членів товариства, а також показати містянам, що насправді мати в помешканні домашній акваріум – це не так важко і дорого, як

канськими акваріумними рибками. Крім живих риб, в акваріумі вже тоді можна було побачити колекцію законсервованих зразків

ходилися нові приміщення акваріуму. Так, у 1930 році газета «Ruszinazköi Magyar Hírlap» писала: «На задньому дворі старого комітатського дому,

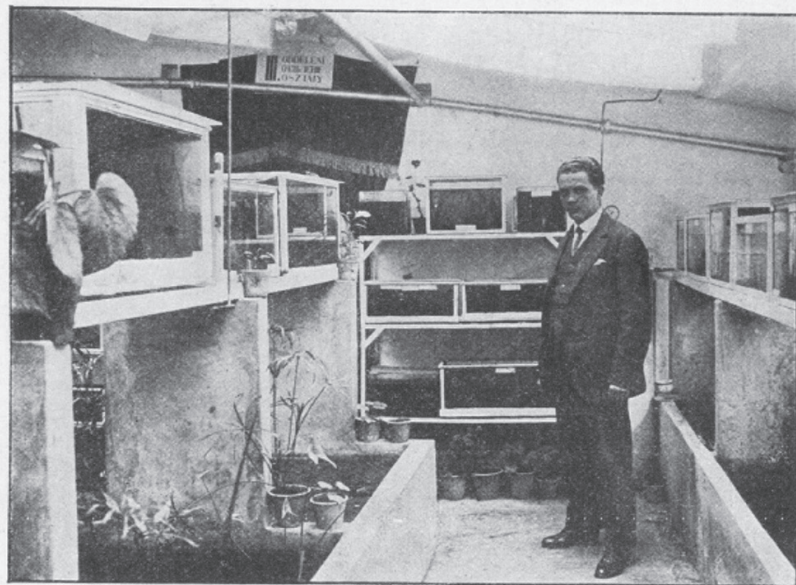
над сходами, що ведуть вниз, раніше висіла табличка «Слідча в'язниця» (аналог нинішнього слідчого ізолятора, де затримують під вартою до рішення суду). Тепер там нова назва – «Aquarium». Всередині теж все інакше: немає темних вологих коридорів і приміщень. Коридори пофарбували, маленькі приміщення казематів розширили, тепер там ростуть південні рослини, у скляних акваріумах плавають золоті рибки». Якщо ви бачили колись у дворіку жупанату, то зрозумієте, що йдеться про нижній по-

верх будівлі, де донедавна працював міський відділ капітального будівництва і розміщена редакція газети «Ужгород». З описів пізніших років стає зрозуміло, що акваріум згодом розширився на ще один поверх, але незрозуміло, на верхній (де нині – приміщення КП «Архітектурно-планувальне бюро м. Ужгорода», колишнього БТІ) чи нижній, де нині діє корчма «Комітат Унг». Так, у 1928 році часопис «Vesmiř» писав, що нижчі приміщен-

ня займає колекція законсервованих риб та інші неживі експонати чомусь були розділені між Ужгородським університетом і новоствореним обласним музеєм. Нині ви можете побачити частину колекції Вадима Владикова в залах відділу природи Закарпатського обласного краєзнавчого музею ім. Т. Леогоцького в ужгородському замку та в Зоологічному музеї УжНУ.

товариство було змушене просити в міській управі термінову фінансову допомогу. Коли місто виділило кошти, місцева преса відреагувала неоднозначно, були й обурливі дописи, мовляв, на Верховині від голоду люди помирають, а в Ужгороді гроші на тварин виділяють. Проте пізніше Музейне товариство, аргументуючи це тим, що працює на благо всієї громади, добилося для Земського музею (в тому числі й акваріума) виділення 15 тисяч крон річної допомоги.

Про діяльність акваріума в кінці 1930-х років є дуже мало інформації. У радянській же періодичній колекції законсервованих зразків риб та інші неживі експонати чомусь були розділені між Ужгородським університетом і новоствореним обласним музеєм. Нині ви можете побачити частину колекції Вадима Владикова в залах відділу природи Закарпатського обласного краєзнавчого музею ім. Т. Леогоцького в ужгородському замку та в Зоологічному музеї УжНУ.

Akvarium v Užhorodě. Foto J. Nádvořník.

Акваріум у будівлі колишньої в'язниці (фото – з часопису «Vesmiř» за грудень 1928 року; зображений на ньому, вочевидь, автор статті, вчитель і в подальшому відомий чехословацький ботанік др. Йозеф Надворнік)

риб, зібраних в ході досліджень Вадимом Владиковим. Від'їжджаючи до Парижа, науковець залишив цей доробок в акваріумі, більше його так ніколи й не побачивши.

У тому ж 1928 році Товариство акваріумістів залишилося не лише без Владикова, а й без приміщення. Єпархія попросила звільнити оранжерею до 1 квітня 1928 року. Якою була причина такого рішення – невідомо, однак можна припустити, що

може здатися на перший погляд.

Спершу члени товариства намагалися зробити публічний акваріум місцем, куди можна було прийти будь-якого дня. Але Ужгород був надто маленьким, аби акваріум щодня мав відвідувачів, та й учасники товариства були переважно людьми, зайнятими на основних роботах. Зрештою був впроваджений графік роботи лише у вихідні дні: в суботу акваріум приймав відвідувачів із 14.00 до 18.00, а в неділю чекав на гостей із 9.00 до 12.00 і з 14.00 до 18.00. Групі відвідин (наприклад, екскурсії для школярів) можна було організувати в робочі дні, однак слід було попередити про це за 3 дні до запланованого візиту. Вхід до публічного акваріума був платний, коштував 2 чеські крони (для дітей і військовослужбовців – 1 Кч). Під час відвідин можна було придбати рибки і все необхідне для їхнього утримання. Також на території акваріума (невідомо, чи в тій же оранжереї, чи в іншій поруч) можна було оглянути виставку кактусів. Ці екзотичні рослини були тоді на піку моди, кожна ужгородська пані бажала мати в себе кактус, тож на них приходили подивитися, як на диво, залюбки їх купували.

У грудні 1927 року Товариство акваріумістів організувало другу виставку, яка, за свідченням місцевої преси, мала ще більший успіх. На жаль, невідомо, чим виставка відрізнялася від звичної експозиції акваріума, можливо, вона передбачала участь членів товариства, котрі могли представити свої акваріуми й тераріуми. Тоді також відзначили велику зацікавленість кактусами, милими «золотими» рибками, екзотичними американськими та афри-

пов'язано це було з тим, що єпархія в той період активно продавала ділянки колишнього фільварку, внаслідок чого там почали будувати красиві приватні вілли, утворивши затишну вулицю Лучкая.

Нове приміщення для акваріума і гроші для його переїзду виділив крайовий уряд. У пресі нову локацію зазначали просто як жупанат, без точного зазначення. Лише шляхом кількох підказок у статтях, а також планах будівлі жупанату тих часів із Державного архіву Закарпатської області вдалося зрозуміти, де ж саме на території жупанату зна-

Акваріум у приміщенні єпископської оранжереї (фото – з журналу «Letem světem», 1929)

побачити частину колекції Вадима Владикова в залах відділу природи Закарпатського обласного краєзнавчого музею ім. Т. Леогоцького в ужгородському замку та в Зоологічному музеї УжНУ.

Які кожна успішна приватна ініціатива, діяльність ужгородського Товариства акваріумістів трималася на самовідданій роботі активістів, котрі «горіли» своєю справою. В Ужгороді дуже важливу роль у створенні товариства й об'єднанні небайдужих ентузіастів відіграв молодий емігрант із Харкова Вадим Владиков. Він приїхав до Ужгорода у 1925 році після закінчення Карлового університету в Празі. Працював тут рибінспектором, проводив

Вадим Владиков, фото – з часопису «Акваріум а тераріум» (1968)

унікальне дослідження іхтіофауни краю, зокрема у 1926 році видав надзвичайно важливу працю «Риби Підкарпатської Русі та їхні найголовніші способи лову». Ця праця згодом принесла Вадиму Владикову неабияке визнання, його й досі називають засновником чехословацької іхтіології, хоча країну він покинув у 1928 році, тобто працював у цій сфері лише на території Підкарпатської Русі. В подальшому на Владикова чекала робота в Інституті Пастера в Парижі та іхтіологічному відділі паризького Народного музею, у 1930-му він виїхав до Канади, працював у канадських та американських університетах, доклався до створення великого акваріуму в Квебеці, у 1960-х працював в Ірані,

ГОРОСКОП

ОВЕН

Можливе відчуття ураженого самолюбства, приниження гідності. Здолати ці настрої допоможуть спокійні роздуми про їх причини. Підступи конкурентів обумовлені банальною заздрістю і марними намаганнями досягти вашого рівня.

ТЕЛЕЦЬ

Найбільш деструктивним почуттям цього тижня буде жалість до себе, та її в жодному разі не можна допускати, щоб не впасти в затьяну депресію. Уникайте необережних висловлювань, особливо на адресу близьких.

БЛИЗНЯТА

Цього тижня можливі сумніви щодо важливих рішень, правильність яких виявиться з часом. Не засмучуйтеся через заздрощі з боку оточення, адже вони підтверджують ваші успіхи.

РАК

Наступного тижня треба позбутися вантажу минулого, відкинути сумніви, невпевненість і почати сходження на давно намічену вершину. Сприятливий час для вчинків, гідних самоповаги.

ЛЕВ

Будь-які починання цього періоду будуть успішними, головне – вірити у свої сили і не лінуватися, а докладати максимум зусиль, навіть іти на ризик для досягнення мети.

ДІВА

Не варто звальювати до купи важливі і другорядні справи: спочатку слід визначитися з пріоритетами – і вже потім діяти. Необхідно дотримуватися режиму праці та відпочинку, щоб не втрачати сил і здоров'я.

ТЕРЕЗИ

Не варто багато планувати на цей період – попри бажання працювати, через непередбачені обставини зробити вдасться мало. Настав час відпустити образи та близьку людину, щоби зняти тягар зі своєї душі.

СКОРПІОН

Не рекомендується хопатися за нові справи, не завершивши старих: обтяжені ними, ви не зможете рухатися вперед з необхідною швидкістю, а список недоробленого збільшиться ще на кілька пунктів.

СТРЕЛЕць

Не переймайтеся занадто висловлюваннями близької людини, яка вирішить вас покритикувати. Зірки наполегливо рекомендують вам очистити енергетику власної домівки, влаштувавши генеральне прибирання.

КОЗОРІГ

Упродовж тижня важливо зберігати холоднокровність і самовладання, не витратити даремно сил. Краще не братися до реалізації нових справ, а ліквідувати старі недоробки.

ВОДОЛІЙ

Позитивна енергія цього тижня посприє тому, аби змінити щось у своєму житті, навіть почати все з чистого аркуша. Небажано дослухатися до чужих порад: вони не зможуть врахувати всіх факторів "за" і "проти".

РИБИ

Сприятливий період для налагодження стосунків. Очікуйте на романтичні пригоди, але не віддавайте повністю почуттям, бо ризикуєте розчаруватися.

АНЕКДОТИ

Практично кожна нетактовна людина з дефектами виховання вважає себе просто прямолінійною і чесною людиною.

Коли я відкорковую пляшку коньяку, я одразу викидаю кришку.

У мене це називається "спалювати мости".

Шеф зранку на мене так кричав, що я за звичкою сказав: "Добре, любя".

Два пияки сидять у коридорі наркодиспансеру.

Повз проходить медсестра і намагається відчинити якісь двері. У неї не виходить. Один каже:

– Смикай сильніше.
Вона смикає ручку сильніше, двері все одно не відчиняються.

Медсестра, задумливо:
– Напевно, закрито.

Пияки:
– Звичайно, закрито. Ми думали, тобі ручка потрібна...

– Пішла купувати сукню, і не влізла в неї... Засмутилася і купила торт.

– Торт вліз?
Чоловіки у поліклініці діляться на дві категорії: привела мама та привела дружина.

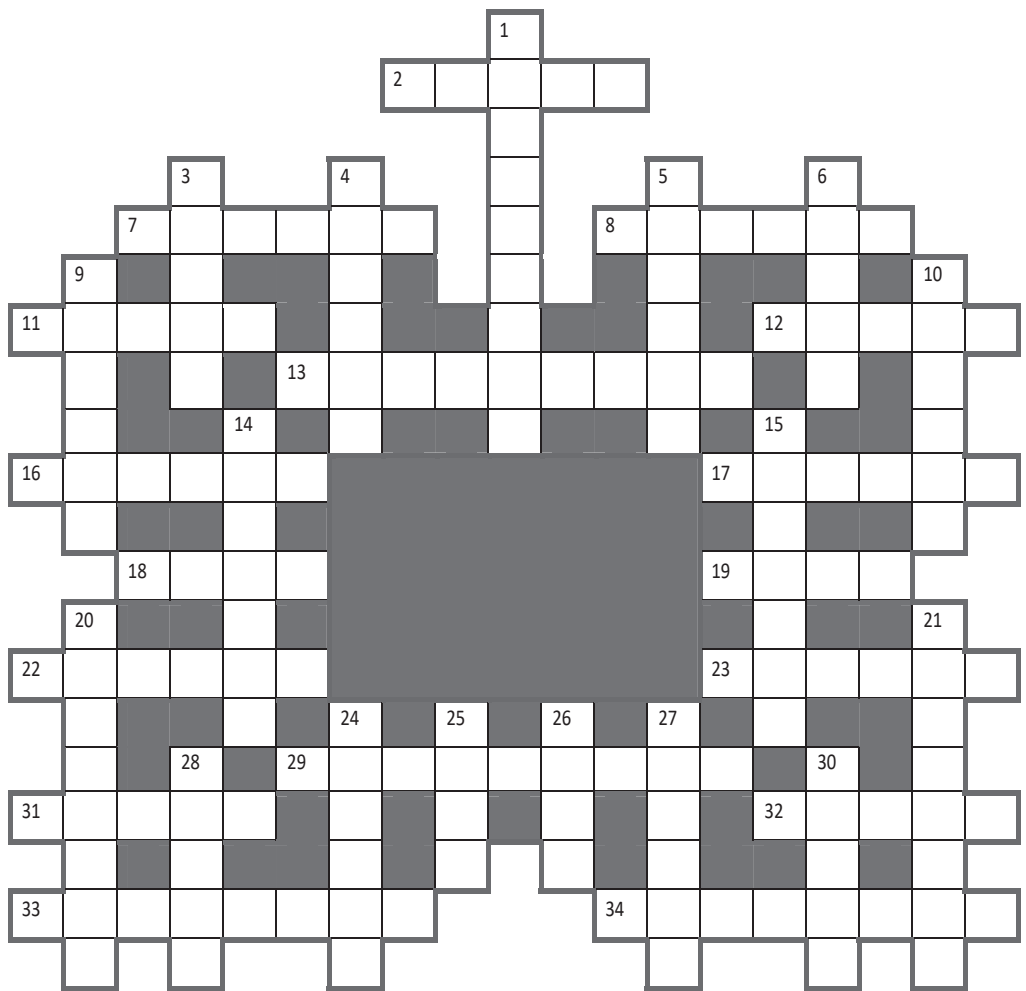
А ви помічали, що коли у супермаркеті відкривається друга каса, у покупців не залишається нічого людського?

Якщо теща почала називати вас "синочком", то це означає, що на городі повно роботи.

КРОСВОРД «ХРЕЩЕННЯ УКРАЇНИ-РУСИ»

По горизонталі: 2. «Дніпровська ... в море понесла Поганське ідоля страшно голове. Його змінив розп'ятий син Єгови – Філософ з іудейського села!» (Д. Павличко). 7. Корсунський єпископ, перший священник Десятинної церкви у Києві, 988-го брав участь у Хрещенні киян з князем Володимиром Великим. 8. «Відпливають віки, відлітають літа, Тільки ... стодавно тримають могили, Там де Ольга княгиня – майбутня свята – Мирне війське древлянське з помсти втопила» (Ю. Єршов-Холодний). 11. Столиця європейської країни, в якій знаходиться катедральний собор Єпархії Святого Володимира Великого УГКЦ. 12. «І послам своїм, щасливий, Володимир відповів: «Я давно уже, ..., охреститися хотів. І візьму за жінку Анну, Доню грецького царя» (О. Олесь). 13. «Святий Великий Володимире, До тебе шлемо моління щире, Ти нам Апостол, ти наш ..., Ти перший славний наш обновитель» (із пісні). 16. Плем'я в південно-східній Європі, яких князь Володимир Великий 985 року переміг і примусив їх платити данину. 17. Ім'я великого князя Київського Ігоря, в перекладі на мову варягів. 18. «Дзвін дзвонив розсівав вогонь, Люди вмилися священною водою, Князь Володимир на землю ступив, І Київську ... молитвою освятив» (NN). 19. Київський князь (912- 944), фактичний засновник руської княжої династії Рюриковичів, вбитий древлянами. 22. Київський літописець, автор «Повісті минулих літ», в якій описано хрещення Русі князем Володимиром. 23. Один із дванадцяти апостолів Ісуса Христа, якому, згідно жереба, випала Скіфія для поширення Христової віри від Чорного моря вверх по Дніпру до Києва. 29. Друга назва церкви Пресвятої Богородиці, яку в 991-996 роках князь Володимир Святославович побудував у Києві. 31. Візантійський імператор, при якому Княгиня Ольга (за деякими даними) охрестилася в Константинополі. 32. Місто в Рівненській області, в якому знаходиться парафія свято рівноапостольного Великого князя Володимира – хрестителя Руси-України, а також вулиця Княгині Ольги. 33. Тюркські племена, які в битві 992-993 років на річці Сулі, були щент розбиті князем Київським Володимиром Великим. На честь цієї події було закладено місто Переяслав. 34. Перший священник Княгині Ольги, після прийняття нею християнства і побудови церкви святителя Миколая на Аскольдовій могилі.

По вертикалі: 1. Одне з імен князя Володимира Великого за назвою князівства: «Володимир І ...». 3. Монгольський хан і полководець, який 1240 року зруйнував Десятинну церкву, побудовану князем Володимиром Великим. 4. Потім же Володимир послав посланців своїх по всьому городу, говорячи: «Якщо не з'явиться хто ... на річці – багатий, чи убогий, чи старець, чи раб, то мені той противником буде». 5. Хрещене ім'я князя Володимира після прийняття ним християнства. 6. Перший імператор Римської імперії, якого княгиня Ольга 959 року просила прислати їй одного зі своїх єпископів. 9. В давньослов'янській міфології – Бог Сонця, світла та добра, якого князь Володимир приказав скинути в Дніпро при хрещенні Русі. 10. Засновник і директор Українського наукового інституту Гарвардського університету, під керівництвом якого відбулося відзначення 1000-ліття хрещення Русі-України в діаспорі. 14. «Задивився Володимир, Потонув в своїх думках; «Хто – ...? Чого навчав Він? І хотів добра чи зла, І чому христову віру, Мудра Ольга прийняла?» (О. Олесь). 15. Дружина князя Київського Ігоря, по загибелі якого, Київська ... з 945 по 964 роки, мати Святослава Ігоревича. 20. Давньогрецьке місто-державна в південно-західній частині Криму, в якому 27 квітня у Велику Суботу прийняв хрещення князь Володимир. 21. Середньовічна держава, з якою княгиня Ольга підтримувала дружні стосунки і уклала угоду з імператором Костянтином Багрянородним. 24. Скандинавське ім'я княгині Київської Святої Ольги. 25. Стара народна назва поляків, згадувана ще у «Повісті минулих літ», що у 981 і 992 роках князь Володимир у двох походах захопив «Червенські города». 26. «Охрестився Володимир, І з княгиною назад, Повертається у ... До покинутих палат» (О. Олесь). 27. «Волочать коні скинутих богів, ... ковтає ідолів поганських, Київська Русь приймає християнство, Творцю склада присягу на Дніпрі» (Борода). 28. Жіноча половина будинку з наложницями, який утримував князь Володимир до прийняття християнства. 30. «І ... за серце й розум свого князя шанував: «Красним Сонцем» України Володимира прозвав» (О. Олесь).

Підготував Мар'ян Слоцький

• Газета "Ужгород" • Засновник: ТОВ "Редакція газети "Ужгород" •
• Видавець: ТОВ "Редакція газети "Ужгород" • Головний редактор Олексій МЕГЕЛА •

АДРЕСА: пл. Жупанатська, 3 (у дворі Художнього музею) ДЛЯ ЛИСТІВ: 88000, УЖГОРОД, пл. Жупанатська, 3.
ТЕЛ./ФАКС: 61-63-43, 050 549 7314. E-MAIL: gazeta.uzhgorod@gmail.com

Свідоцтво про реєстрацію: №721/313Р серія 3Т від 30.01.2019. Р/р UA56 305299 00000 26005023600678
у Приватбанку м. Ужгорода, МФО 305299, код ЄДРПОУ 25439910.
Номер видрукувано: "А-Прінт", м. Тернопіль, тел. (0352) 52-27-37. www.a-print.com.ua.
Тираж 1050 екз. Замовлення № 1204.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей несуть автори публікацій, а рекламної інформації та оголошень – рекламодавці. • Редакція може не поділяти поглядів авторів. • Редакція залишає за собою право редагувати матеріали. • Гонорар виплачується тільки за замовленими матеріалами. • Переплатний індекс газети "Ужгород" для індивідуальних передплатників – 41807, для юридичних осіб – 01807.